

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Miedźna

Kod krajobrazu: 24-512.21-059

Położenie administracyjne: Gmina Miedźna, Powiat pszczyński;
Gmina Pszczyna, Powiat pszczyński

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Charakterystyczny element kulturowy – drewniany kościół w Miedźnej (fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Miedźna
ID	1280
Kod krajobrazu	24-512.21-059
Typ, podtyp krajobrazu	6b - Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk
Typ rzeźby terenu*	B - Krajobrazy faliste
Kod mezoregionu*	512.21
Nazwa mezoregionu*	Równina Pszczyńska
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyżyn i niskich gór
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Lessowe-eoliczne: wysoczyzn słabo rozciętych
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.7.1.b
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Pszczyński
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	17
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna
Kod regionu historyczno-kulturowego*	I.E.8
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Konurbacja katowicka, region przemysłowy
Położenie administracyjne	Gmina Miedźna, Powiat pszczyński; Gmina Pszczyna, Powiat pszczyński
Powierzchnia (ha)	1527,55

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - wiejski, z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk rozłożonych po obu stronach wsi o charakterze ulicówek Miedźny i Grzawy.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na doskonale zachowany układ łąkowy, harmonijnie połączony z zabudową wiejską, występowanie zabytkowych budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz dwóch charakterystycznych drewnianych kościołów oraz licznych kapliczek przydrożnych. Jest to typowo ukształtowany krajobraz wsi, funkcjonalnie i krajobrazowo połączonych z łąkowym układem pól uprawnych, z fragmentami zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, o dodatkowych walorach fizjonomicznych.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze stanowią liczne ciągi zadrzewień śródpolnych

Walory kulturowe

Walory kulturowe związane są z zabytkową zabudową wiejską: XIX – wiecznymi budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi wpisanymi do rejestru zabytków. Dodatkowo charakterystyczne dla jednostki są dwa kościoły drewniane: kościół św. Klemensa z XVII w. w Miedźnej (największa drewniana świątynia na ziemi pszczyńskiej, znajdują się na Szlaku Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego; budynek wzniesiono w stylu barokowym, w konstrukcji drewnianej - zrębowej, z węglem na nakładkę (kościół) i słupowej (wieża) wzmocnionej krzyżem św. Andrzeja, na podmurówce z kamienia i cegły) oraz kościół św. Jana Chrzciciela w Grzawie z XVI w. (budynek drewniany wzniesiony w technice zrębowej z kwadratową wieżą o konstrukcji słupowej). Charakterystyczne dla jednostki są także liczne kapliczki przydrożne.

Fizjonomia krajobrazu

Zróznicowana tekstura krajobrazu podkreślona rozcięciami erozyjnymi i zarośniętymi wąwozami oraz wyraźnymi miedzami, kępami zarośli i łąkami. Pasmowy układ pól z zadrzewieniami śródpolnymi stanowi malowniczy element krajobrazu, a dodatkowo jest przedpolem widokowym (ekspozycja czynna) dla dobrze zachowanego liniowego układu zabudowy wiejskiej wsi Miedźna i Grzawa z lokalną dominantą krajobrazową - Kościołem Rzymskokatolickim Pw. Św. Klemensa. Ulica wiejska stanowi oś widokową prowadzącą wzrok na wieżę kościoła. Ulica Pszczyńska - droga wojewódzka nr 933 - stanowi ciąg widokowy oferujący otwarcia widokowe na pola i wieś w kierunku północnym i południowym, w kierunku doliny Wisły. Jednostka stanowi dobrze zachowany harmonijny krajobraz wiejski z mozaiką użytków zielonych oraz zadrzewień. W fizjonomii krajobrazu pojawiają się nieliczne elementy dysharmonijne, takie jak np. wieże masztów telekomunikacyjnych i pojedyncze reklamy wielkoformatowe (billboardy) przy drogach. Przez obszar przebiegają szlaki turystyczne: żółty Szlak Zabytków Ziemi Pszczyńskiej im. Witolda Jakubowskiego i niebieski Szlak Ewakuacji Więźniów Oświęcimskich.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Widok na charakterystyczne rozległe tereny pól uprawnych o układzie łanowym w Grzawie (widok na zachód). (fot. Anna Żemła-Siesicka)

ZDJĘCIE NR 2

Kościół Pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Grzawie. Tradycyjna drewniana zabudowa sakralna. (fot. Anna Żemła-Siesicka)

ZDJĘCIE NR 3

Kapliczka Św. Jana Nepomuckiego oraz budynek mieszkalny o charakterystycznych cechach regionalnych w Grzawie (fot. Anna Żemła-Siesicka)

ZDJĘCIE NR 4

Budynek mieszkalny o charakterystycznych cechach regionalnych w Miedźnie (fot. Anna Żemła-Siesicka)

ZDJĘCIE NR 5

Widok na charakterystyczne rozległe tereny pól uprawnych o układzie łanowym z zadrzewieniami śródpolnymi (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

